UNIVERSITY OF HELSINKI

https://helda.helsinki.fi

Mitä muumit voivat kertoa meille yksinäisyydestä?

Tirkkonen, Sanna

2022
Suomen Punainen Risti
http://hdl.handle.net/10138/355112
Tirkkonen, S 2022, 'Mitä muumit voivat kertoa meille yksinäisyydestä?', Avun maailma. Suomen Punaisen Ristin lehti, Nro 2/2022, Sivut 18-24.

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository. https://helda.helsinki.fi
This is an electronic reprint of the original article.
This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.
Please cite the original version.

VALO JA LÄMPÖ houkuttelevat yksinäistä Mörköä. Vai edustaako Mörkö jotain, joka uhkaa niitä?

Mitä muumit voivat kertoa meille yksinäisyydestä?

Oikeastaan kaiken, vastaa Tove Janssonin tuotantoon perehtynyt tutkijatohtori Sanna Tirkkonen. Yksinäisyys, ulkopuolisuus ja niiden voittaminen ovat kantavia teemoja Janssonin klassikkoteoksissa, jotka voivat tarjota inspiraatiota myös Punaisen Ristin vapaaehtoistoimintaan.

TEKSTI **SANNA TIRKKONEN** KUVITUS **MOOMIN CHARACTERS**

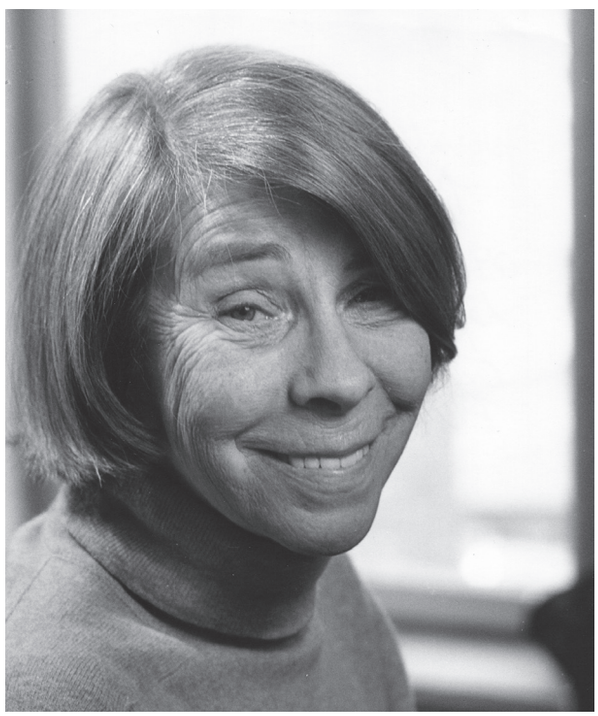
Yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden tunteet kuuluvat **Tove Janssonin** (1914–2001) teosten keskeisiin teemoihin. Yksinäisyyttä käsitellään aivan erityisesti saturomaanissa *Muumipappa ja meri*, mutta ulkopuolelle jäämisen ja oman paikan löytämisen teemat toistuvat myös monissa muissa muumitarinoissa. Janssonin teoksissa jopa eloton luonto viittaa yksinäisyyteen: Muumilaakson karttaa rajaavat vaikeakulkuiset Yksinäiset vuoret, hattivatit kokoontuvat yksinäisellä saarella, ja Muumipapan seikkailuja todistaa yksinäinen kuu. Muumipapassa ja meressä Mörön yksinäisyys jäädyttää maan ja sumentaa maiseman värit.

Yksinäisyys on sana, jonka merkityksen ajattelemme helposti ymmärtävämme. Tieteellisessä tutkimuksessa yksinäisyyden määritelmästä ei kuitenkaan ole täyttä yksimielisyyttä. Määrittelyllä on merkitystä, koska siitä riippuu, millaisena ilmiönä yksinäisyyttä lähestytään, miten se tunnistetaan ja millaisilla keinoilla sitä yritetään selättää.

Yksinäisyyden tutkimuksessa tehdään tavallisesti erottelu koetun yksinäisyyden, sosiaalisen eristyneisyyden, ulkopuolelle jäämisen ja yksinolon välillä. Näistä yksinolo voi olla neutraali tai jopa mieluisa, rauhallinen ja luova tila. Varsinainen yksinäisyys sen sijaan on kokemusta merkityksellisten suhteiden puuttumisesta epämieluisalla, jopa kärsimystä aiheuttavalla tavalla. Tällainen kokemus voi olla joko ohimenevää tai pitkäkestoista. Yksinäisyyttä voi tuntea sekä eristyksissä että toisten ympäröimänä, esimerkiksi koulussa, kotona tai hoivakodissa. Olennaisinta ei ole kontaktien määrä vaan se, millaiseksi suhde toisiin ihmisiin koetaan. Yksinäisyys ei myöskään ole vain yksilön ongelma – jo ajatus yksinäisyydestä olettaa toiset ihmiset, joihin ei löydy merkityksellistä yhteyttä. Yksinäisyys ei välttämättä näy ulospäin.

Tove Janssonin tuotannossa yksinäisyyttä käsitellään luonnollisesti kaunokirjallisin keinoin. Teoksista voi kuitenkin tunnistaa yksinäisyyden muotoja, joita myös tieteessä tutkitaan. Osa Janssonin henkilöhahmoista on yksin, koska heillä ei ole ketään, toiset taas siksi, että yhteys lähellä oleviin tuntuu olevan poikki.

Muumilaakso tunnetaan paikkana, jossa ovet ovat aina auki monenlaisille kulkijoille ja jossa kaiken keskiössä on mitä kotoisin perhe. Kuitenkin jo Janssonin keskushahmo Muumipeikko – Tove Janssonin oma alter ego – pohtii jatkuvasti omaa suhdetta ympäröivän maailman normeihin ja hyväksyntään, usein etäältä tarkkaillen.

MUUMIEN LUOJA Tove Jansson (1914–2001) teki taiteilijana monipuolisen ja mittavan uran.

Muumipapan ulkopuolelle jääminen

Muumitarinoista esimerkiksi *Hattivattien salaisuuksia* voi tulkita kertomuksena Muumipapan yrityksestä päästä mukaan porukkaan, joka jättää hänet ulkopuolelleen. Papan seikkailut hattivattien saarella tutkailevat myös laajemmin suhdetta vapauden ja sitoutumisen, hyvän yksinolon ja tarvituksi tulemisen välillä. Hattivattien seurassa vapaudenkaipuu kääntyy alun innostuksen jälkeen irrallisuuden tunteeksi. Ulkopuolisuudentunne ja yksinäisyys kulkevat käsi kädessä: kun Muumipappa tapaa hattivatit tarinan alkupuolella, hetkeä sävyttää ”yksinäinen kuu”, joka valaisee koko ympäristön aivan omanlaisellaan valolla.

Vapaudenkaipuussaan pappa lähtee hattivattien mukaan päätyen yksinäiselle saarelle, jota Jansson kuvaa myös apeaksi. Mutta mikä oikeastaan tekee saaresta niin yksinäisen? Se sijaitsee keskellä merta ja on vain kallioinen luoto, mutta se on myös täynnä sähköisiä hattivatteja, niitä jännittäviä otuksia, joiden joukkoon Muumipappa on pitkään kaivannut. Kertomuksen alussa ne edustavat hänelle täydellistä vapautta. Sen sijaan muut Muumilaakson asukkaat puhuvat väheksyen hattivateista, joiden huhutaan elävän huonoa elämää – jyrkkä ristiriita idylliseen perhearkeen.

Hattivattien kautta Jansson kuvaa Muumipapan vuorovaikutusyrityksiä ympäristössä, joka toisaalta kiehtoo ja vetää puoleensa, mutta jossa ei kuitenkaan ole kotonaan. Hattivatit löytävät toisensa kuin salatusta yhteisymmärryksestä, mutta Muumipappa ei pysty luomaan niiden kanssa vastavuoroista suhdetta. Toisaalta hän on myös helpottunut, ettei hattivateille tarvitse puhua eikä selittää mitään niin kuin perheenjäsenille kotona, sillä niillä ei ole korvia eikä pienintäkään kiinnostusta toisia kohtaan. Lopulta hattivatit kuitenkin kulkevat vain tyhjin silmin kohti Muumipapalle tuntemattomia päämääriä.

Olennaisinta on, että hattivatteihin ei saa minkäänlaista kontaktia. Niiltä puuttuvat kaikki persoonalliset piirteet, jotka tekevät meistä ainutlaatuisia ja inhimillisiä. Hattivattien kanssa ei voi edes riidellä, koska ne eivät tunne mitään eivätkä ole mistään mitään mieltä. Ne eivät pahoita mieltään, suutu eivätkä pety, mutta ne eivät myöskään iloitse eivätkä pidä kenestäkään.

Hattivateilta puuttuu yksilöllisyys, joka tekee meistä erityisiä – ja samaan

KÄÄNNÄ →

KLOVHARUN PIENI kalliosaari oli Tove Janssonille kesäparatiisi ja inspiraation lähde.

"Hattivateilta puuttuu kaikki se, mikä tekee meistä inhimillisiä"

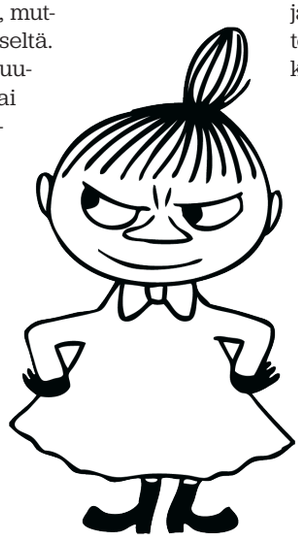
aikaan haavoittuvaisia. Niiltä puuttuu kaikki se, joka mahdollistaa syvän, inhimillisen suhteen. Tove Jansson näyttää sanovan, että hattivateilta puuttuu samalla jopa vapaus – sellainen todellinen vapaus, jonka läheiset ihmissuhteet tekevät mahdolliseksi.

Kalastajan kroonistunut yksinäisyys

Janssonin tarinoista varsinkin klassikkoromaani Muumipappa ja meri havainnollistaa, miten monella eri tavalla yksinäisyyttä voi kokea. Kirjassa muumiperheen jäsenet ovat kaikki yksinäisiä omalla tavallaan. He käyvät läpi kriisiä perheen sisällä ja yrittävät sopeutua elämään uusissa olosuhteissa.

Tarinan alussa Muumipappa tuntee olevansa turha ja tarpeeton. Muut puuhastelevat puutarhassa omiaan, mutta papalle perhe-elämän arki näyttää tyhjänpäiväiseltä. Hän kaipaa jotain tietämättä oikein itsekään mitä. Muumipapan kaipauksella ei ole varsinaista kohdetta tai tarkkaa syytä, mutta tunne nousee esiin ärtymyksenä ja ärähdyksinä asioista, jotka näyttävät muille perheenjäsenille mitättömiltä. Purkaukset eivät auta helpottamaan mielialaa, jota vasten Muumipappa tulkitsee arkisia tapahtumia.

Psykologiassa tunnetta, jolla ei ole varsinaista, selkeää kohdetta, kutsutaan usein eksistentiaaliseksi tunteeksi. Myös yksinäisyys voi olla eksistentiaalinen tunne. Tällaiseen yksinäisyyteen ei liity selkeää kaipauksen kohdetta – vain tunne, että sosiaaliset suhteet eivät ole toivotulla tolalla. Muumipappa yrittää ratkaista oman kriisinsä muuttamalla perheensä karulle majakkasaarelle. Maisemanvaihdos ei kuitenkaan poista ikäviä tunteita, vaikka saarta riepottelevat myrskyt pakottavat kohtaamaan ne uusilla tavoilla.

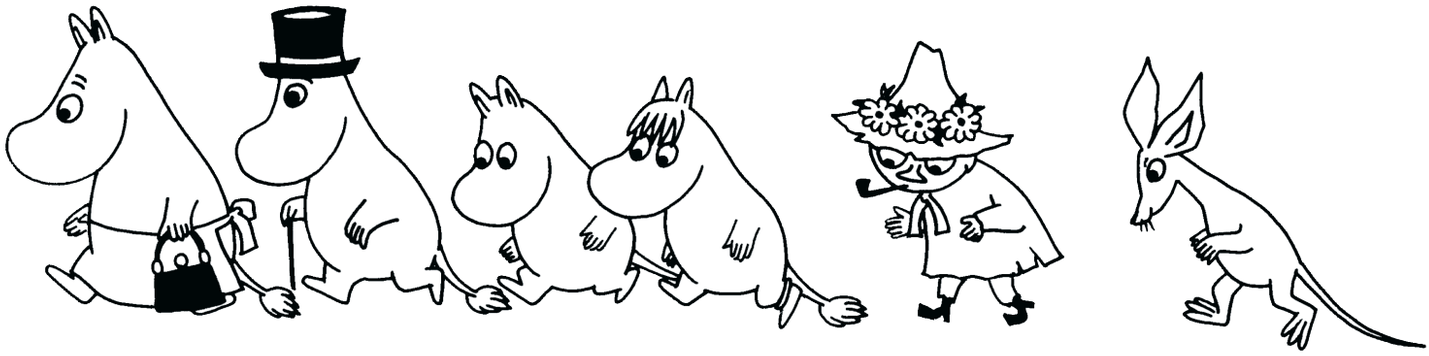
Muumipapassa ja meressä muumiperheen jäsenet kokevat yksinäisyyttä toistensa seurasta huolimatta, mutta saarella he tapaavat myös kalastajan, joka on konkreettisesti yksin. Täydellisessä eristyksessä hän on odottanut laivoja saapuvaksi neljä vuotta, mutta kukaan ei ole tullut. Kalastaja on tilanteensa murtama, ja meri runnoo häntä mennen tullen. Hän ei ole tottunut puhumaan kenellekään eikä vastaa, kun häntä yritetään puhutella. Yksinäisyydessään hän on erkaantunut muille tavanomaisista kommunikaation tavoista, ja ne ovat käyneet hänelle miltei mahdottomiksi. Hänestä saa otetta. Kun Muumipappa turhautuu kalastajan reagoimattomuuteen, hän ärähtää tälle, että kalastaja on kuin ”merikasvi tai varjo”.

Muumipapan ja meren kalastajan tilaa voi kutsua tahattomaksi yksinäisyydeksi. Se ei millään muotoa ole hänen omassa kontrollissaan. Yksinäisyystutkimus kuitenkin osoittaa, että tahattomaan yksinäisyyteen liittyy voimakasta häpeää ja kokemuksia hylätyksi, torjutuksi, unohdetuksi, ei-toivotuksi ja tarpeettomaksi tulemisesta. Kalastajan yksinäisyys on ”yksinäisyyttä ilman toisia”, jossa omat teot eivät tule merkityksellisiksi kenellekään toiselle eivätkä liity mihinkään itseä suurempaan, toisten ihmisten kokonaisuuteen.

Kalastajan kohtalossa näkyy yksinäisyyden kaikkein piinaavin muoto, johon on myös vaikeinta puuttua. Pitkittyessään ja kroonistuessaan yksinäisyydestä tulee kuin linssi, jonka värittämänä yksinäinen näkee itsensä ja ympäristönsä, toiset ihmiset ja suhteensa heihin. Tällaisesta syvästä yksinäisyydestä ei enää murtauduta yksilön omin voimin, ”reipastumalla” tai ”ottamalla itseään niskasta kiinni”, vaan siihen vaikuttaminen vaatii sekä yhteisöllisen että yhteiskunnallisen tason toimia.

Pikku Myyn toimelias yksinäisyys

Muumilaakson asukkaista Pikku Myy näyttää Muumipapassa ja meressä puuhastelevan mitä mieleen juolahtaa, mutta yksinäisyyden teemat näkyvät myös

hänen osassaan. Kirjasta selviää, että Pikku Myy on hylätty lapsi, joka on tottunut selviytymään. Hylätyksi tulemisen kokemukseen liittyvän selviytymisen lisäksi Pikku Myyn voi nähdä käsittelevän yksinäisyyden ja itsenäisyyden suhdetta.

Pikku Myy on Muumipapan ja meren hahmoista ainoa, joka ei ilmaise kärsivänsä perhettä ahdistavasta tilanteesta mitenkään. Hän ratkaisee pienet ristiriidat suoraviivaisesti asettumatta toisten asemaan, tappaa muurahaiset surutta palöljyllä ja yrittää jatkuvasti voittaa Muumipeikon kinasteluissa. Pikku Myyn selviytymiskeinoihin kuuluu, että hän on jatkuvasti valppaana ja perillä siitä, mitä muiden perheenjäsenten välillä tapahtuu. Hän on aina muita edellä tilanteen tulkitsemisessa ja sanoo suoraan sen, mistä muut olisivat mieluummin vaiti. Kirjan loppupuolella Pikku Myy hakeutuu omiin oloihinsa vetäytyneen kalastajan seuraan ja roikkuu herkeämättä tämän kintereillä, vaikka kalastaja ei näytä merkkiäkään vastavuoroisesta kiinnostuksesta.

Pikku Myy muistuttaa lukijalle, ettei yksinäisyys välttämättä ole vetäytynyt tai passiivinen tila. Yksinäisyystutkijat ovatkin huomauttaneet, että yksinäisyyteen voi liittyä jopa vaatimus poikkeuksellisesta aktiivisuudesta, jolla pyritään saamaan kontaktia toisiin ihmisiin arkisimmissakin tilanteissa. Kokemus merkityksellisten sosiaalisten suhteiden puuttumisesta tuottaa jatkuvaa painetta olla yhteydessä toisiin, vaikka se ei johtaisi mihinkään syvempään.

Pikku Myyn ja Muumipapan tarinoissa voi nähdä myös yksinäisyyden tarkastelua suhteessa aggressioon ja vihan tunteeseen. Tutkimuksessa niiden yhteyteen on kiinnitetty paljon vähemmän huomiota kuin esimerkiksi yksinäisyyden ja masennuksen suhteeseen.

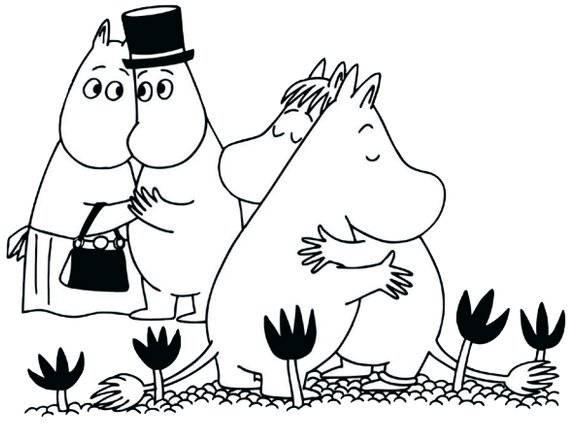
Muumimamman yksinäisyys lähisuhteessa

Muumipapassa ja meressä yksinäisyyden ja masennuksen välistä yhteyttä voi tarkastella Muumimamman tarinan kautta. Muumimamman yksinäisyys on kytköksissä sekä puolisoiden väliseen kohtaamattomuuteen että Muumilaakson elämän ikävöimiseen. Samanlaisia tunteita voi kokea kuka tahansa, joka käy läpi lähisuhteisiin liittyvää kriisiä tai esimerkiksi muuttaa uudelle paikkakunnalle. Muumimamma on yksinäinen uudessa ympäristössä, jonne on vaikea asettua. Samaan aikaan Muumipappa on täysin uppoutunut omiin ongelmiinsa, joiden rinnalla oma puoliso jää näkymättömäksi. Tarinan alkupuolella Muumimamma yrittää pysyä positiivisena, mutta joutuu pettymään. Saarella ei voi tehdä asioita, jotka olivat tärkeitä Muumilaaksossa. Muumimamma yrittää istuttaa kukkia, mutta ne eivät elä kallioisessa maaperässä. Siinä missä Muumipappa koki puuhastelun Muumilaaksossa merkityksettömäksi, Muumimamma tuntee saarella olevansa väärässä paikassa.

"Pikku Myy muistuttaa, että yksinäisyys ei ole aina passiivinen tila"

Taltuttaakseen ikävystymisensä Muumimamma alkaa sahata halkoja, mutta tekee sen sellaisella vimmalla, että päätyy kasvattamaan haloista muurin ympärilleen. Henkilökohtaisessa kirjeenvaihdossaan Tove Jansson on kertonut käyneensä Muumipapan ja meren kirjoittamisen aikoihin läpi suhdettaan omaan äitiinsä **Signe Hammarsten-Janssoniin** (1882–1970), joka tuntui tuolloin etäisemmältä kuin koskaan. Kirjeissään Jansson kuvasi äitinsä yksinäisyyttä, heikkoa vointia ja sitä, miten äiti tunsi vanhana olevansa vain toisten tiellä ja syrjässä kaikesta.

Romaanissa Muumimamman vointi alkaa parantua, kun hän löytää päiviinsä merkityksellistä sisältöä. Hän alkaa maalata majakan seiniin kaikkia niitä asioita, joita hän Muumilaaksosta ikävöi. Luova prosessi auttaa häntä käsittämään, mitä kaikkea hän itse asiassa kaipaa – maalauksen edistyminen antaa ikävän kohteelle hahmon. Samalla Muumimamma alkaa tunnistaa negatiivisia tunteitaan. Hän kykenee myöntämään haluavansa kotiin viheliäiseltä saarelta. Hänen ei tarvitse olla aina se, joka pitää yllä kaikille mukavaa tunnelmaa. Ikävää tarpeeksi käsiteltyään Muumimamman suhde saareen alkaa hiljalleen muuttua. Hän alkaa suunnitella koko saaren maalaamista, ja lopulta luova prosessi auttaa häntä suuntautumaan jälleen tulevaan ja sellaiseen maailmaan, joka voi olla koko perheelle yhteinen.

Muumipeikko ja lähisuhteiden vaikeus

Useissa Muumikirjoissa Muumipeikko kaipaa Nuuskamuikkusta, odottaa hänen paluutaan ja ilahtuu hänen kirjeistään. Tarinoissa esitetään hyväksyvästi, että Nuuskamuikkunen tarvitsee retkiään, lähtee talveksi pois ja palaa aina keväällä. Silti Muumipeikko kokee olevansa yksin Nuuskamuikkusen poissa ollessa. Kuten moni lukija tietää, Nuuskamuikkusessa on paljon samaa kuin

"Mörkö vain kasvaa, kun siitä puhutaan"

TOVE JANSSONIN piirtämä omakuva muumihahmojensa ympäröimänä.

Janssonin nuoruudenrakkaudessa **Atos Wirtasessa** (1906–1979). Yksinäisyyden kokemukseen liittyykin toisinaan menetys – merkittävä ihmissuhde, joka on joskus ollut, mutta on nyt poissa. Myös tutkimuksessa on käsitelty parisuhteen ja sen muodostamisen ongelmia suhteessa yksinäisyyteen.

Muumipapassa ja meressä Muumipeikko etsii rakkautta ja itsenäisyyttä perheestään. Hän pohtii läpi koko tarinan yksinäisyyden pelkoaan ja hyväksytyksi tulemista. Janssonin kirjeenvaihdosta ystäviensä kanssa tiedämme, että hän käsitteli samanaikaisesti konfliktia oman äitinsä kanssa, koska äidin oli vaikea hyväksyä Janssonin suhdetta **Tuulikki Pietilään** (1917–2009). Muumikirjoista *Taikatalvi* kertookin Tuutikin kohtaamisesta, rakastumisesta, kaapeissa olevista otuksista ja siitä, kuinka Jansson ei halunnut enää elää salattua elämää.

Muumipeikon yksinäisyys saarella liittyy paitsi perheen ristiriitoihin, myös niihin vastuksiin, joita uusi suhde kohtaa ahtaassa yhteiskunnallisessa ilmapiirissä. Muumipeikkokin kantaa salaisuutta. Hän hakeutuu iltaisin yksin rannalle odottamaan ihmeellisiä merihevosia, joita ympäröivät sateenkaaret. Hän kokee pakahduttavaa tarvetta kertoa merihevosista jollekin, mutta muut perheenjäsenet keskittyvät vain omiin huoliinsa. Muumipeikko uskoo, että häntä ja merihevosia yhdistää rakkaus kaikkeen kauniiseen. Hän kuvittelee, kuinka kävisi merihevosten kanssa runollisia ja viisaita keskusteluja. Henkilökohtaisissa kirjeissään Tove Jansson kuvasi Tuulikki Pietilää lähes samoin sanoin.

Merihevosten odottaminen kiteyttää myös Muumipeikon pelon: hän pelkää sellaista rakkautta, josta ei voi kertoa ja jota edes oma perhe ei voi ymmärtää. Kun merihevoset viimein saapuvat, ne vain nauravat kimeällä äänellä ja nimittelevät Muumipeikkoa. Muumipeikon yksinäisyys onkin kytköksissä satutetuksi tulemisen välttämiseen, pelkoon siitä, että merihevosten ulkoinen koreus ei vastaakaan niiden sisäistä todellisuutta.

Kun Muumipeikko odottaa rannalla merihevosia, paikalle saapuu myös tarinaa varjostava Mörkö, joka jäädyttää kaiken ympärillään. Muumien Mörön on joskus tulkittu symbolisoivan tiedostamatonta, mutta Mörön voi tulkita kuvaavan myös yksinäisyyttä itseään.

Jo matkalla majakkasaarelle Muumipeikko yrittää puhua äidilleen Möröstä ja yksinäisyydestä, mutta Muumimamma vastaa hänelle vain, ettei asiasta kannata puhua, koska silloin Mörkö vain kasvaa. Kun koko perhe lopulta löytää toisensa uudelleen ja alkaa voida paremmin, Mörön lohduton hahmokin alkaa tanssia ja huojutella hameitaan – edes maa sen alla ei enää jäädy. Yrittäessään lähestyä Mörköä Muumipeikko on koettanut koko ajan kohdata oman yksinäisyyden pelkonsa.

Pienin askelin ulos yksinäisyydestä

Muumiperheen yksinäisyys Muumipapassa ja meressä on ohimenevä kriisi, mutta kaikkien kohdalla näin ei tietenkään ole. Kaikilla ei ole perhettä tai läheisiä, joiden puoleen kääntyä. Tove Janssonin teoksista esimerkiksi *Muumilaakson marraskuu* käsittelee sitä, miten luoda uusia kontakteja, kun läheisiin ei voi tukeutua. Yksinäisyys tuleekin ymmärtää laajana sosiaalisena ongelmana, jonka vakavuuteen vaikuttaa olennaisesti se, miten ihmisten väliset suhteet – esimerkiksi asuminen, hoiva ja työelämä – on yhteiskunnassa järjestetty.

Yksinäisyyteen liittyy edelleen myös paljon häpeää, ja sen kokeminen vaikuttaa salakavalasti siihen, miten ihminen näkee omat mahdollisuutensa olla toisten seurassa ja tulla hyväksytyksi. Tästä syystä esimerkiksi järjestöjen yksinäisyyttä ehkäisevässä toiminnassa on hyvä muistaa, että yksinäisyyttä lievitetään usein parhaiten sellaisella toiminnalla, joka ei liikaa alleviivaa osallistujien yksinäisyyttä tai kaipuuta toisten ihmisten seuraan, vaan tarjoaa matalalla kynnyksellä mahdollisuuksia merkitykselliseen tekemiseen – ja samalla toisten kohtaamiseen.

Syvästäkin yksinäisyydestä on mahdollista murtautua ulos, mutta ei ehkä ilman apua. Siitäkin Muumipappa ja meri tarjoaa mallin. Tarinan lopulla yhteyden jälleen löytänyt Muumiperhe lähestyy saaren yksinäistä kalastajaa ja alkaa viettää aikaa hänen luonaan. Alkuun kalastajan on vaikea olla muumien seurassa, mutta muumit antavat hänelle aikaa ja hyväksyvät hänet juuri sellaisena kuin hän on. Vähitellen Muumiperheen läsnäolo ja lämpö saavat kalastajan ulos kuorestaan ja muistamaan, kuka hän oikeastaan olikaan – ja unohdetun majakan valo loistaa jälleen. ●

Lähteet: Jansson, Tove: Muumilaakson marraskuu (1970), Muumipeikko ja pyrstötähti (1968), Muumipappa ja meri (1965), Näkymätön lapsi ja muita kertomuksia (1962), Taikurin hattu (1956), Taikatalvi (1957)

Kirjoittaja on Jyväskylän ja Helsingin yliopistojen tutkijatohtori, joka työskentelee vierailevana tutkijana Heidelbergin yliopistoklinikalla Saksassa. Hän voitti vuonna 2019 Koneen Säätiön Vuoden Tiedekynä -palkinnon Psykoterapialehden artikkelistaan Yksinäisyyden tunteet Tove Janssonin teoksessa Muumipappa ja meri.

TOVE JANSSONIN 1960-luvun kuvitus kertoi lapsille Punaisesta Rististä.

Muumit ja Punainen Risti auttavat yhdessä

Tove Janssonin Punaisen Ristin kanssa aloittama yhteistyö jatkuu jälleen!

YKSINÄISYYDEN JA ULKOPUOLISUUDEN tunteet ja niistä selviytyminen ovat kantavia teemoja monissa **Tove Janssonin** (1914–2001) klassikkoromaaneissa. Ne ovat myös Suomen Punaisen Ristin kotimaan auttamistyön sydämessä, mutta Muumeilla ja Punaisella Ristillä on paljon muutakin yhteistä.

Itse asiassa Tove Janssonin yhteistyö Punaisen Ristin kanssa alkoi jo ennen Muumien syntyä, kun kuvataiteilijana uraa luonut Jansson piirsi järjestölle postikortteja 1930-1940-luvuilla. Myöhemmin yhteistyö laajeni, ja esimerkiksi 1964 Jansson suunnitteli Punaiselle Ristille esitteen toiminnasta lapsille ja nuorille. Muumeista tuttujen hahmojen tähdittämä aineisto sisälsi muun muassa lukujärjestyksen koululaisille.

”Se on suuri yhdistys, joka on päättänyt yrittää auttaa kaikkia, jotka ovat vaikeuksissa – sairaita tai nälkäisiä tai yksinäisiä ihmisiä, tapaturmien uhreja tai sodissa haavoittuneita”, Jansson kuvaili Punaista Ristiä esitteessä Nuuskamuikkusen suulla.

Muumien ja Punaisen Ristin yhteinen taival sai pitkän tauon jälkeen jatkoa, kun Moomin Characters lähti pari vuotta sitten tukemaan Punaisen Ristin Lukukuu-kampanjaa. Alakouluikäisille suunnattu kampanja kannustaa lapsia lukemaan ja samalla tukemaan Punaisen Ristin auttamistyötä yhdessä aikuisen lukukummin kanssa.

Sittemmin yhteistyö on laajentunut vauhdilla. Tänä vuonna Muumit olivat mukana Punaisen Ristin ystävänpäivän kampanjassa, jota varten tuotetut Ystävyyden yhtälö -kortit keräsivät valtavasti kiitosta.

Muumit seikkailevat jatkossa myös monenlaisissa tuotteissa Punaisen Ristin kotimaan toiminnan hyväksi. Finlayson ennätti jo alkuvuodesta julkaista ABC Muumiystävät ja Muumiaakkoset -kodintekstiilisarjat, joiden kuosit perustuvat Tove Janssonin Punaiselle Ristille 1960-luvulla piirtämiin kuvituksiin. Osa tuotoista ohjataan Punaisen Ristin yksinäisyyden vastaiseen toimintaan. Muumiaakkoset-tuotteita myydään S-ryhmän liikkeissä sekä Finlaysonin ja Punaisen Ristin verkkokaupoissa, ja ne ovat vain parissa kuukaudessa tuottaneet merkittävän summan Punaisen Ristin auttamistyöhön.

Lisää ilouutisia Moomin Charactersin ja Punaisen Ristin yhteisestä auttamistyöstä on luvassa pian! ●

KIMMO HOLOPAINEN

